

**KALENDARIUM
WYBRANYCH ROCZNIC LITERACKICH
I WYDARZEŃ W ROKU 2010**

(DO WYKORZYSTANIA W BIBLIOTEKACH DLA DZIECI)

- 1 stycznia **ŚWIATOWY DZIEŃ POKOJU**
- 4 stycznia 1785 roku urodził się **JACOB GRIMM**, niemiecki uczony, filolog, który wspólnie z bratem Wilhelmem zebrał i wydał baśnie dla dzieci tłumaczone na wiele języków. Najślawniejsze z nich to, m.in. *Kopciuszek, Czerwony Kapturek, Królewna Śnieżka, Tomcio Paluszek*. (zm. 20 IX 1863)
225. rocznica urodzin
- 6 stycznia 1930 roku urodził się **CEZARY LEŻEŃSKI**, prozaik, dziennikarz, krytyk literacki, autor m.in. książek dla dzieci i młodzieży: *Strachy z pałacowej wieży, czyli Filip detektywem, Bartek, Tatarzy i motorynka, Bartek, Zuzanna i Kopernik* oraz cyklu o przygodach wojennych dwu nastolatków: *Jarek i Marek na tropie szpiega, Jarek i Marek bronią Warszawy, Marek na wyspie nadziei, Jarek i Marek wyruszają na Zachód*. (zm. 5 XII 2006)
80. rocznica urodzin
- 9 stycznia 1945 roku urodziła się **MAŁGORZATA MUSIEROWICZ**, pisarka, ilustratorka, autorka bardzo poczytnych książek dla dzieci i młodzieży, m.in. *Bambolandia, Kluczyk, Czerwony helikopter, Znajomi z zerówki, Całuski pani Darling, Jeźycjada* – cykl powieściowy o problemach i wyborach moralnych rodziny Borejzków.
65. rocznica urodzin
- 21 stycznia **DZIEŃ BABCI**
- 22 stycznia **DZIEŃ DZIADKA**
- 23 stycznia 1905 roku urodził się **KONSTANTY ILDEFONS GAŁCZYŃSKI**, poeta, satyryk, tłumacz, autor słuchowisk radiowych oraz utworów dla dzieci, m.in. *Wiersze dla dzieci, Młynek do kawy, Na kołysce kogut złoty*.
105. rocznica urodzin (zm. 6 XII 1953)
- 25 stycznia 1955 roku urodziła się **MAŁGORZATA STRZAŁKOWSKA**, pisarka, ilustratorka, autorka książek dla dzieci, m.in. *Zielony, żółty, rudy, brązowy!* (wyróżnienie w konkursie PS IBBY Książka Roku 2003, nominacja do Nagrody Literackiej im. Kornela Makuszyńskiego), *Gimnastyka dla języka (i Polaka, i Anglika), Alfabet z obrazkami* (nagroda główna w konkursie Świat Przyjazny Dziecku), *Bajka o ślimaku Kacperku, Plaster czarownicy i inne baśnie*.
55. rocznica urodzin

- 31 stycznia 1920 roku urodziła się **DANUTA BIEŃKOWSKA**, lekarka, tłumaczka, pisarka, autorka przeznaczonych dla młodzieży powieści psychologicznych, m.in. *Wielka gra*, *Chłopiec z gitarą*, *Chwila prawdy*.
80. rocznica urodzin (zm. 20 VIII 1992)
- 3 lutego 1735 roku urodził się **IGNACY KRASICKI**, biskup warmiński, poeta, prozaik, publicysta, tłumacz, komediopisarz i bajkopisarz, autor bajek również dla dzieci z morałem i zwierzęcym bohaterem o dużych wartościach wychowawczych.
275. rocznica urodzin (zm. 14 III 1801)
- 4 lutego 1995 roku zmarła **KLEMENTYNA SOŁONOWICZ-OLBRYCHSKA**, prozaik, pedagog, autorka słuchowisk radiowych, sztuk telewizyjnych oraz utworów dla dzieci i młodzieży, m.in. *Kiedy to się zaczyna*, *Cierpki owoc tarniny*, *Jak mu powiedzieć*.
15. rocznica śmierci (ur. 16 IX 1919)
- 5 lutego 1960 roku urodziła się **IWONA CHMIELEWSKA**, grafik, ilustratorka, autorka pastelowych, pobudzających wyobraźnię dziecka ilustracji do książki *Dzień dobry, Europo!* A. Niezgody oraz książek autorskich, m.in. *O wędrowaniu przy zasypianiu*, *Myślące alfabety*.
50. rocznica urodzin
- 6 lutego 1995 roku zmarła **MIRA LOBE**, pisarka i redaktorka austriacka, autorka pełnych humoru i fantazji książek dla dzieci i młodzieży, m.in. *Babcia na jabłoni*, *Taps*, *Mirek i Morka*.
15. rocznica śmierci (ur. 17 IX 1913)
- 12 lutego 1920 roku urodziła się **DANUTA GELLNEROWA**, poetka, autorka piosenek, audycji radiowych oraz wierszy i opowiadań dla dzieci najmłodszych, nawiązujących do codziennych doświadczeń, obserwacji i zabaw dziecka, m.in. *Opowieści starej sowy*, *Gdzie jesteś, misiu?*, *Polecimy w świat*.
90. rocznica urodzin
- 12 lutego 1930 roku urodził się **JÓZEF WILKOŃ**, wybitny malarz, grafik, autor ilustracji do ponad 100 książek dla dzieci, m.in. *W Nieparyżu i gdzie indziej* A. Kamieńskiej, *Nasze podwórko* L. J. Kerna, *Rocznik* M. Rowlings.
80. rocznica urodzin
- 14 lutego **WALENTYNKI – DZIEŃ ZAKOCHANYCH**
- 6 marca 1815 roku urodził się **PIOTR PAWŁOWICZ JERSZOW**, poeta rosyjski, autor znanej, opartej na motywach folkloru syberyjskiego baśni *Konik Garbusek*, zaliczanej do światowego kanonu klasyki literatury dziecięcej.
195. rocznica urodzin (zm. 30 VIII 1869)
- 7 marca 1985 roku zmarł **ARKADY FIEDLER**, pisarz, przyrodnik i podróżnik, autor zbeletryzowanych reportaży z wypraw do egzotycznych krajów, m.in. książek przeznaczonych dla młodzieży: *Wyspa Robinsona*, *Orinoko*, *Białe*

Jaguar, powieści o udziale polskich lotników w bitwie o Anglię *Dywizjon 303* oraz powieści marynistycznej *Dziękuję ci, kapitanie*. (ur. 28 XI 1894)

25. rocznica śmierci

- 8 marca **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ KOBIET**
- 9 marca 1945 roku urodził się **HENRYK LOTHAMER**, prozaik, autor powieści psychologicznych dla młodzieży, poruszających problemy samotności, kalectwa, trudnego dojrzewania w środowisku przestępczym, poszukiwania miłości i zrozumienia ze strony nie tylko najbliższych, m.in. *Król z Babskich Łąk*, *Wszystko powiem Lilce!* (zm. 5 XI 1979)
65. rocznica urodzin
- 13 marca 1990 roku zmarł **BRUNO BETTELHEIM**, psycholog amerykański pochodzenia austriackiego, przedstawiciel tzw. szkoły psychoanalitycznej, autor też na temat znaczenia baśni w wychowaniu i rozwoju dziecka (*Cudowne i pożyteczne. O znaczeniu i wartościach baśni*). (ur. 28 VIII 1903)
20. rocznica śmierci
- 16 marca 1940 roku zmarła **SELMA LAGERLÖF**, wybitna pisarka i nowelistka szwedzka, laureatka literackiej nagrody Nobla (1909). Pisała przede wszystkim dla dorosłych, dla dzieci przeznaczony jest jeden z jej utworów *Cudowna podróż*. (ur. 20 XI 1858)
70. rocznica śmierci
- 17 marca 2005 roku zmarła **ANDRE NORTON**, właśc. Alice Mary Norton, pisarka amerykańska, przedstawicielka literatury fantasy i science fiction, autorka chętnie czytanych przez młodzież powieści, m.in. *Sargassowa planeta*, *Imperium ciemności*, *Zwierciadło Merlina*, *Lawendowa magia*.
5. rocznica śmierci (ur. 17 II 1912)
- 24 marca 1905 roku zmarł **JULES VERNE**, pisarz francuski, autor licznych powieści przygodowych o charakterze fantastyczno-naukowym, m.in. *20 000 mil podmorskiej żeglugi*, *Dzieci kapitana Granta*, *Tajemnicza wyspa*, *Piętnastoletni kapitan*. (ur. 8 II 1828)
105. rocznica śmierci
- 27 marca **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ TEATRU**
- 1 kwietnia 1920 roku urodziła się **MARIA TERLIKOWSKA**, pseud. Marcin Terebesz, prozaik, dziennikarka, autorka słuchowisk, audycji telewizyjnych, scenariuszy do filmów animowanych, piosenek i utworów dla dzieci, m.in. *Pan Zefirek szuka słońca*, *Trzy po trzy z petitem*, *Wszystko lata*, *Kuchnia pełna cudów*, *Sami ogrodnicy*. (zm. 1990)
90. rocznica urodzin
20. rocznica śmierci
- 2 kwietnia **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ KSIĄŻKI DLA DZIECI**, obchodzony od 1967 roku w rocznicę urodzin Hansa Christiana Andersena (1805).

- 2 kwietnia 1805 roku urodził się **HANS CHRISTIAN ANDERSEN**, pisarz duński, autor znanych na całym świecie literackich baśni dla dzieci, m.in. *Brzydkie kaczątko*, *Dziewczynka z zapalkami*, *Calineczka*, *Królowa Śniegu*.
205. rocznica urodzin (zm. 4 VII 1875)
135. rocznica śmierci
- 7 kwietnia **ŚWIATOWY DZIEŃ ZDROWIA**, obchodzony od 1950 r.
- 10 kwietnia 1920 roku urodził się **MACIEJ SŁOMCZYŃSKI**, pseud. Joe Alex i in., prozaik, dramatopisarz, tłumacz, autor powieści kryminalnych oraz książek dla dzieci i młodzieży, m.in. sensacyjno-przygodowego cyklu *Czarne okręty*.
90. rocznica urodzin (zm. 21 III 1998)
- 12 kwietnia 1920 roku urodziła się **ANNA KAMIENSKA**, poetka, prozaik, eseistka, tłumaczka, autorka książek dla dzieci i młodzieży, m.in. *Rozalka Olaboga*, *Samowarek mojego dziadka*, *W Nieparyżu i gdzie indziej*, *Są takie wyspy*.
90. rocznica urodzin (zm. 10 V 1986)
- 13 kwietnia 1695 roku zmarł **JEAN DE LA FONTAINE**, poeta francuski, autor bajek, które na stałe weszły do repertuaru lektur dziecięcych. (ur. 7 lub 8 X 1621)
315. rocznica śmierci
- 13 kwietnia 1925 roku urodziła się **MARIA ORŁOWSKA-GABRYŚ**, graficzka, ilustratorka książek dla dzieci i młodzieży, m.in. *Czarnej owieczki* J. Grabowskiego, *Cudownej podróży* S. Lagerlöff, *Pięcioro dzieci i „coś”* E. Nesbit, *Królestwa bajki* E. Szelburg-Zarembiny, *Babci Brygidy szalonej podróży po Krakowie* D. Terakowskiej.
85. rocznica urodzin
- 15 kwietnia 1920 roku urodził się **SAT-OKH**, właśc. Stanisław Supłatowicz, pisarz, żołnierz AK, autor chętnie czytanych przez dzieci i młodzież książek o życiu i obyczajach Indian, m.in. *Ziemia słonych skał*, *Biały mustang*, *Głos prerii*.
90. rocznica urodzin (zm. 3 VII 2003)
- 16 kwietnia 1930 roku urodził się **ANTONI BORATYŃSKI**, grafik, malarz, autor znakomitych ilustracji poetyckich w książkach dla dzieci i młodzieży, m.in. *Nie kończąca się historia od A do Z* M. Endego, *Na kołysce kogut złoty* K.I. Gałczyńskiego (nagroda Premio Europeo), *Bajki* B. Leśmiana, *Ballady, bajki, wiersze* A. Mickiewicza, *Woda żywa* S. Wortman.
80. rocznica urodzin
- 20 kwietnia 1905 roku urodziła się **HANNA JANUSZEWSKA**, prozaik, poetka, tłumaczka, autorka sztuk scenicznych i słuchowisk radiowych, wielu zbiorów wierszy, baśni i bajek dla dzieci, m.in. *Z góry na Mazury*, *Siwa Gaska, siwa*, *O Flisaku i Przydróżce*, *Bajki o czterech wiatrach* (książka wpisana na Listę Honorową im. H.Ch. Andersena).
105. rocznica urodzin (zm. 18 VII 1980)
30. rocznica śmierci

- 21 kwietnia 1910 roku zmarł **MARK TWAIN**, właśc. Samuel Langhorne Clemens, pisarz amerykański, autor m.in. powieści przygodowych dla dzieci i młodzieży: *Przygody Tomka Sawyera, Królewicz i żebrak, Przygody Hucka*.
100. rocznica śmierci (ur. 30 XI 1835)
- 22 kwietnia **DZIEŃ ZIEMI**
- 23 kwietnia **ŚWIATOWY DZIEŃ KSIĄŻKI I PRAW AUTORSKICH**, ogłoszony przez UNESCO w 1997 roku.
- 25 kwietnia 1925 roku urodziła się **BARBARA TYLICKA**, dziennikarka, pisarka, krytyk literacki, popularyzatorka literatury dziecięcej i młodzieżowej, współautorka i redaktorka ważnych wydawnictw encyklopedycznych, m.in. *Bohaterowie naszych książek* (wyróżnienie w konkursie Dziecięcy Bestseller Roku 1999, nagroda PS IBBY Książka Roku 2000), *Słownik literatury dziecięcej i młodzieżowej* (nagroda PS IBBY Książka Roku 2002), *O krakowskich psach i kleparskich kotach. Polskie miasta w baśni i legendzie* (nominacja do nagrody EDUKACJA XXI).
85. rocznica urodzin
- 26 kwietnia 1995 roku zmarła **HANNA OŻOGOWSKA**, prozaik, tłumaczka, pedagog, autorka słuchowisk radiowych oraz popularnych książek dla dzieci i młodzieży głównie obyczajowych, których akcja rozgrywa się w środowisku szkolnym i rodzinnym, m.in. *Złota kula, Dziewczyzna i chłopak, czyli heca na czternaście fajerek, Ucho od śledzia, Głowa na tranzystorach, Za minutę pierwsza miłość*.
15. rocznica śmierci (ur. 20 VII 1904)
- 27 kwietnia 1935 roku urodziła się **MAGDA LEJA**, pseud. M. Radecka i in., prozaik, publicystka, autorka słuchowisk radiowych oraz utworów dla dzieci i młodzieży, m.in. *Wszystko dla naszej mamy, Kot pięciokrotny*.
75. rocznica urodzin (zm. 14 V 2006)
- 1 maja **ŚWIĘTO PRACY**
- 2 maja 1970 roku urodził się **KRZYSZTOF PETEK**, dziennikarz, reportażysta, autor kilkunastu powieści przygodowych dla młodzieży wydawanych w dwóch seriach: *Porachunki z Przygodą* (m.in. *Tajemnica deszczowej nocy, Czarna walizka, Kamienna pułapka, Ostatnia zagadka, Bezlitosna fala, Koszmarna przesyłka*) i *Operacja Hydra* (*Ścieżka Janusza, Trop Katarzyny*).
40. rocznica urodzin
- 3 maja **ŚWIĘTO NARODOWE** (uchwalenie Konstytucji 3 Maja)
- 3 maja 1905 roku urodził się **GEORG CHANDOS BIDWELL**, prozaik angielski, eseista i publicysta, autor poczytnych powieści historycznych i podróżniczych adresowanych także do młodzieży, m.in. *Cudzą krwią, Ostatni rycerz króla Artura, Pirat królowej, Lwie serce*.
105. rocznica urodzin (zm. 20 VI 1989)

- 5 maja 1920 roku urodziła się **HANNA ŁOCHOCKA**, poetka, prozaik, tłumaczka, autorka słuchowisk, zbiorów wierszy i opowiadań dla dzieci, m.in. *O wróbelku Elemelku, Chrząszcz w trzcinnie, Ptasia mleko.* (zm. 14 IV 1995)
90. rocznica urodzin
15. rocznica śmierci
- 7 maja 1985 roku zmarł **ADAM BAHDAJ**, pseud. Dominik Damian, prozaik, tłumacz, autor licznych książek dla dzieci i młodzieży, m.in. *Do przerwy 0:1, Podróż za jeden uśmiech, Stawiam na Tolka Banana, Mały Pingwin Pik-Pok, Trzecia granica, Telemach w dżinsach.* (ur. 2 I 1918)
25. rocznica śmierci
- 8 maja **DZIEŃ BIBLIOTEKARZA I BIBLIOTEK**
- 8 maja **DZIEŃ ZWYCIĘSTWA**
- 9 maja 1860 roku urodził się **JAMES MATTHEW BARRIE**, angielski pisarz, dramaturg i dziennikarz, autor popularnej do dziś książki dla dzieci *Przygody Piotrusia Pana*, należącej do arcydzieł dziecięcej literatury światowej.
150. rocznica urodzin (zm. 19 VI 1937)
- 11 maja 1895 roku urodził się **JAN PARANDOWSKI**, prozaik, eseista, tłumacz, wybitny znawca oraz popularyzator kultury i literatury antycznej, autor książek dla młodzieży, m.in. *Przygody Odyseusza, Wojna Trojańska.*
115. rocznica urodzin (zm. 26 IX 1978)
- 15 maja **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ RODZINY**, ustanowiony przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w 1993 roku.
- 15 maja 1955 roku urodziła się **LILIANA BARDIJEWSKA**, prozaik, krytyk literacki i teatralny, tłumaczka, autorka słuchowisk radiowych, sztuk teatralnych oraz książek dla dzieci i młodzieży, m.in. *Ratuj, Zielony wędrowiec* (nagroda PS IBBY Książka Roku 2001), *Bractwo Srebrnej Łyzeczki, Moje – nie moje, Dom ośmiu tajemnic, Niezwykła wędrówka ślimaka Lazura.*
55. rocznica urodzin
- 19 maja 1965 roku zmarła **MARIA DĄBROWSKA**, wybitna nowelistka, powieściopisarka, tworzyła także dla dzieci i młodzieży, m.in. *Dzieci ojczyzny, Uśmiech dzieciństwa, Marcin Kozera, Wilczęta z czarnego podwórza.*
45. rocznica śmierci (ur. 6 X 1889)
- 21 maja 1920 roku zmarła **ELEANOR PORTER**, pisarka amerykańska, autorka powieści dla dziewcząt *Pollyanna, Pollyanna dorasta.* (ur. 19 XII 1868)
90. rocznica śmierci
- 26 maja **DZIEŃ MATKI**

- 27 maja 1980 roku zmarł **WINCENTY FABER**, poeta, autor pełnych fantazji, umiłowania przyrody i humoru utworów dla dzieci, m.in. *Skaczące lato, Makówka i wiatr, Pies na spacerze, Słoneczni żeglarze.* (ur. 7 VI 1936)
30. rocznica śmierci
- 1 czerwca **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ DZIECKA**
- 1 czerwca 1915 roku urodził się **JAN TWARDOWSKI**, ksiądz katolicki, poeta, prozaik, najwybitniejszy twórca współczesnej liryki refleksyjno-religijnej, autor pięknych wierszy przepojonych głęboką wiarą, miłością do ludzi i zwierząt, rozumiejący potrzeby dziecka – śmiechu, zabawy i akceptacji świata. Specjalnie dla dzieci napisał, m.in. *Zeszyt w kratkę, Patyki i patyczki, Kasztan dla milionera.* (zm. 18 I 2006)
95. rocznica urodzin
- 5 czerwca **ŚWIATOWY DZIEŃ OCHRONY ŚRODOWISKA**, ogłoszony przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w 1972 roku.
- 5 czerwca 1920 roku urodził się **MARIAN LEON BIELICKI**, prozaik, eseista, dziennikarz, tłumacz, autor książek dla młodzieży, m.in. *Gorycz sławy, Chłopiec z glinianą tabliczką, Gdzie jesteś Małgorzato?* (zm. 8 IV 1972)
90. rocznica urodzin
- 9 czerwca 1870 roku zmarł **CHARLES DICKENS**, wybitny pisarz angielski, którego powieści opisujące życie Londynu, pisane dla dorosłego czytelnika, stały się lekturą dzieci i młodzieży, m.in. *Opowieść wigilijna, Oliver Twist, David Copperfield.* (ur. 7 II 1812)
140. rocznica śmierci
- 23 czerwca **DZIEŃ OJCA**
- 26 czerwca **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ ZAPOBIEGANIA NARKOMANII**
- 28 czerwca 1955 roku urodziła się **GRAŻYNA BĄKIEWICZ**, nauczycielka, pisarka, autorka książek dla dzieci i powieści psychologicznych dla młodzieży, m.in. *Korniszonek, O, melba!* (nagroda PS IBBY Książka Roku 2002), *Stan podgorączkowy, Będę u Klary.*
55. rocznica urodzin
- 29 czerwca 1900 roku urodził się **ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY**, pisarz francuski, pilot, pionier lotnictwa cywilnego, autor opowiadań o tematyce lotniczej, m.in. *Nocny lot, Ziemia, planeta ludzi* oraz poetyckiej baśni *Mały książę*, należącej do arcydzieł literatury światowej. (zm. 31 VII 1944)
110. rocznica urodzin
- 29 czerwca 1930 roku zmarł **JULIAN EJSMOND**, poeta i bajkopisarz, prozaik, tłumacz, autor wierszy i rymowanych powiastek dla dzieci m.in. *Baśni o ziemnych ludkach.* (ur. 26 II 1892)
80. rocznica śmierci

- 30 czerwca 1980 roku zmarła **HALINA SNOPKIEWICZ**, prozaik, tłumaczka, autorka powieści obyczajowych dla młodzieży, podejmujących problemy życia rodzinnego i szkolnego – dojrzewanie, konflikt pokoleniowy, poszukiwanie własnej drogi życiowej, rodzące się uczucie młodzieńczej przyjaźni i miłości, m.in. *Słoneczniki, Paladyni, Drzwi do lasu, Tabliczka marzenia, Kołowrotek*.
30. rocznica śmierci (ur. 16 IV 1934)
- 1 lipca 1930 roku urodziła się **ANNA LISOWSKA-NIEPOKÓLCZYCKA**, prozaik, autorka słuchowisk, powieści i opowiadań głównie o tematyce historycznej przeznaczonych także dla młodzieży, m.in. *Giermek rycerza Zawiszy, Wielki król, Bolesław zwany Chrobrym, Zrękowiny księżniczki*.
80. rocznica urodzin (zm. 9 I 1997)
- 2 lipca 1985 roku zmarła **MARIA NIKLEWICZOWA**, prozaik, autorka podręczników w języku angielskim oraz utworów dla dzieci i młodzieży, m.in. *Bajarka opowiada, Hetman Kuba, Wrócimy razem, Dlaczego woda morska jest słona*.
25. rocznica śmierci (ur. 7 III 1892)
- 5 lipca 1990 roku zmarła **KORNELIA DOBKIEWICZOWA**, prozaik, autorka baśni, legend, podań i powieści historycznych dla dzieci i młodzieży, m.in. *Haftowane trzewiczki, Ofka z Kamiennej Góry, Zuzanka*. (ur. 1 IX 1912)
20. rocznica śmierci
- 7 lipca 1930 roku zmarł **ARTHUR CONAN DOYLE**, pisarz angielski, uznany za klasyka powieści kryminalnych poczytnych wśród młodzieży, twórca postaci detektywa Sherlocka Holmesa i jego towarzysza doktora Watsona.
80. rocznica śmierci (ur. 22 V 1859)
- 10 lipca 1925 roku urodził się **EDMUND NIZIURSKI**, prozaik, krytyk literacki, autor utworów scenicznych i słuchowisk oraz wielu książek dla młodzieży, m.in. *Księga urwisów, Niewiarygodne przygody Marka Piegusa, Sposób na Alcybiadesa, Pięć melonów na rękę* (wyróżnienie PS IBBY Książka Roku 2007).
85. rocznica urodzin
- 14 lipca 1900 roku urodził się **BOGUSŁAW SUJKOWSKI**, prozaik, autor powieści przeznaczonych także dla młodzieży, m.in. *Trzy czarne włócznie, Dwa zakony, Jantarowy szlak*. (zm. 5 XII 1964)
110. rocznica urodzin
- 16 lipca 1960 roku urodziła się **MAŁGORZATA STRĘKOWSKA-ZAREMBA**, pisarka, dziennikarka, autorka podręczników, książek dla dzieci i młodzieży, poruszających ważne problemy młodych ludzi, m.in. *Abecelki i duch Bursztynowego Domu* (Nagroda Literacka im. Kornela Makuszyńskiego w 2004 r.), *Bery, gangster i góra kłopotów* (wyróżnienie PS IBBY Książka Roku 2006), *Wakacje z krową, czolgiem i przestępcą, Złodzieje snów* (wyróżnienie PS IBBY Książka Roku 2008).
50. rocznica urodzin

- 19 lipca 1925 roku urodziła się **WIERA BADALSKA**, pisarka, tłumaczka, nauczycielka, bibliotekarka, autorka słuchowisk radiowych i scenariuszy do filmów animowanych, książek i wierszy dla dzieci m.in. *Krasnalek Gapcio*, *Osiolatek Bury*, *I my mamy swoje mamy*, *Jak oswoić czarownicę*.
85. rocznica urodzin (zm. 1981)
- 19 lipca 1950 roku zmarł **JAN ANTONI GRABOWSKI**, prozaik, pedagog, autor książek dla dzieci, baśni i opowiadań o zwierzętach, m.in. *Reksio i Pucek*, *Puc*, *Bursztyn i goście*, *Kochany zwierzyniec*. (ur. 16 III 1882)
60. rocznica śmierci
- 22 lipca 1910 roku urodził się **BOLESŁAW MRÓWCZYŃSKI**, prozaik, publicysta, autor m.in. cyklu powieści o Polakach, którzy zasłużyli się swoją działalnością poza krajem: naukowcach, odkrywca, badaczach, podróżnikach, bojownikach walczących o wolność innych narodów, umiejętnie łączący treści poznawcze i patriotyczne z sensacyjną fabułą: *Człowiek bez nazwiska*, *Błękitny trop*, *Cień Montezumy*, *Droga wśród skał*.
100. rocznica urodzin (zm. 13 XI 1982)
- 24 lipca 1895 roku urodził się **ROBERT GRAVES**, poeta angielski, prozaik i eseista, miłośnik kultury antycznej, autor m.in. adaptacji dla młodzieży pt. *Mity starożytnej Grecji*. (zm. 7 XII 1985)
115. rocznica urodzin
25. rocznica śmierci
- 31 lipca 1965 roku urodziła się **JOANNE KATHLEEN ROWLING**, właśc. Joanne Murray, pisarka angielska, autorka cieszącej się dużą popularnością wśród dzieci i młodzieży serii książek fantasy *Harry Potter*.
45. rocznica urodzin
- 6 sierpnia 1945 roku urodził się **TADEUSZ BARANOWSKI**, ilustrator, grafik, autor komiksów dla dzieci, m.in. *Na co dybie w wielorybie czubek nosa Eskimosa*, *Skąd się bierze woda sodowa i nie tylko*, *Antresolka Profesorka Nerwosolka*.
65. rocznica urodzin
- 8 sierpnia 1890 roku urodziła się **ZOFIA KOSSAK-SZCZUCKA**, powieściopisarka i publicystka, autorka licznych powieści historycznych i zbiorów opowiadań dla dzieci i młodzieży, m.in. *Kłopoty Kacperka*, *góreckiego skrzata*, *Topsy i Lupus*, *Bursztyny*, *Puszkarz Orbano*, *Gród nad jeziorem*. (zm. 9 IV 1968)
120. rocznica urodzin
- 12 sierpnia 1890 roku urodziła się **WANDA ROMEYKO**, ilustratorka, niestrudzona popularyzatorka wiedzy o sztuce, autorka m.in. rysunku na okładce *Elementarza M. Falskiego* i serii artykułów pt. *Patrzymy na obrazy*. (zm. 31 X 1978)
120. rocznica urodzin
- 15 sierpnia **ŚWIĘTO WOJSKA POLSKIEGO (CUD NAD WISŁĄ)**

- 15 sierpnia 1900 roku urodził się **JAN BRZECHWA**, właśc. Jan Lesman, poeta, satyryk, publicysta, tłumacz, autor znakomitych wierszy dla dzieci, utrzymanych w stylu satyryczno-żartobliwym oraz poetyckich opowieści baśniowych i fantastycznych. (zm. 2 VII 1966)
110. rocznica urodzin
- 17 sierpnia 1910 roku urodziła się **JADWIGA ŻYLIŃSKA**, prozaik, eseistka, autorka słuchowisk, opowiadań i powieści historycznych także dla dzieci i młodzieży, m.in. *Młodość Achillesa, Wyprawa po złote runo, Mistrz Dedal*.
100. rocznica urodzin (zm. 25 IV 2009)
- 26 sierpnia 2000 roku zmarł **WOJCIECH ŻUKROWSKI**, prozaik, poeta, eseista, krytyk literacki, autor scenariuszy filmowych oraz książek dla dzieci, m.in. *Porwanie w Tiutiurlistanie, Mój przyjaciel słoń, Poszukiwacze skarbów*.
10. rocznica śmierci (ur. 14 IV 1916)
- 28 sierpnia **ŚWIĘTO LOTNICTWA POLSKIEGO**
- 29 sierpnia 1995 roku zmarł **MICHAEL ENDE**, prozaik niemiecki, krytyk literacki, publicysta, autor sztuk teatralnych, słuchowisk radiowych i scenariuszy telewizyjnych oraz powieści fantastycznych dla dzieci, m.in. *Momo, czyli osobliwa historia o złodziejach czasu i o dziecku, które zwróciło ludziom skradziony im czas, Nie kończąca się historia*. (ur. 12 XI 1929)
15. rocznica śmierci
- 1 września **ROCZNICA WYBUCHU II WOJNY ŚWIATOWEJ**
- 16 września 1890 roku urodziła się **STEFANIA SZUCHOWA**, pisarka, autorka słuchowisk i książek dla dzieci i młodzieży, m.in. *Mateuszek na zaczarowanej wyspie, Przygoda z małpką*. (zm. 18 IV 1972)
120. rocznica urodzin
- 18 września 1995 roku zmarła **HELENA BECHLEROWA**, pisarka, współpracowniczka Polskiego Radia i czasopism dziecięcych, tłumaczka, autorka książek dla dzieci, których ważnym elementem są uroki przyrody, ciepło domu rodzinnego, życzliwość i wzajemne zrozumienie, m.in. *Zajęczek z rozbitego lusterka, Dom pod kasztanami, Wesołe lato*. (ur. 2 XII 1908)
15. rocznica śmierci
- 21 września 1845 roku zmarła **KLEMENTYNA Z TAŃSKICH HOFFMANOWA**, prozaik, tłumaczka, wydawca, pedagog, działaczka kulturalna, inicjatorka pierwszego w Polsce pisma periodycznego dla dzieci pt. *Rozrywki dla Dzieci*, autorka *Dziennika Franciszki Krasieńskiej*. (ur. 23 XI 1798)
165. rocznica śmierci
- 21 września **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ POKOJU**, obchodzony od 2002 roku.
- 29 września **DZIEŃ GŁOŚNEGO CZYTANIA**, ogłoszony przez Polską Izbę Książki po raz pierwszy w 2001 roku.

- 29 września 1955 roku zmarła **LUCYNA KRZEMIENIECKA**, poetka, autorka książek dla dzieci, m.in. *Cudowne okulary, Przygody Gapcia, Z przygód krasnala Hałabały*.
(ur. 11 V 1907)
55. rocznica śmierci
- 30 września **DZIEŃ CHŁOPAKA**
- 1 października **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ MUZYKI**
- 1 października **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ OSÓB STARSZYCH**, ogłoszony przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w 1990 roku.
- 6 października 1970 roku zmarł **JULIAN PRZYBOŚ**, wybitny poeta, eseista, współredaktor czasopism literackich, autor zbiorów poetyckich, a także rozpraw o literaturze i sztuce. Pod koniec życia zainteresował się poezją dla dzieci, pod wpływem kontaktu z córeczką Uta, napisał wiersze o niej i dla niej, zebrane w tomie *Wiersze i obrazki*.
(ur. 5 III 1901)
40. rocznica śmierci
- 6 października 2000 roku zmarła **OLGA SIEMASZKO**, grafik, scenograf, autorka ilustracji do czasopism i książek dla dzieci, m.in. *Kalif bocian i inne baśnie* W. Hauffa, *Alicja w Krainie Czarów* L. Carrolla, *Galzka z drzewa słońca* J. Ficowskiego, *Bajeczki* J. I. Kraszewskiego (książka wpisana na Listę Honorową im. H. Ch. Andersena), *Wiersze dla dzieci* J. Tuwima.
(ur. 19 IV 1914)
10. rocznica śmierci
- 8 października 1910 roku zmarła **MARIA KONOPNICKA**, poetka, nowelistka, krytyk literacki, tłumaczka, autorka pełnych humoru, opartych na motywach ludowych utworów dla dzieci: *O Janku Wędrowniczku, O krasnoludkach i o sierotce Marysi, Na jagody, Jak to ze lnem było, Co słonko widziało*.
(ur. 23 V 1842)
100. rocznica śmierci
- 13 października 1970 roku urodził się **PAWEŁ BERĘSEWICZ**, tłumacz, leksykograf, pisarz, autor mądrych, pełnych ciepła i humoru wierszy, opowiadań i powieści dla dzieci, m.in. *Lalki Dorotki, Jak zakochałem Kaśkę Kwiatek, Co tam u Ciunków* (nominacja do nagrody PS IBBY Książka Roku 2005), *Pan Mamutko i zwierzęta, Na przykład Małgośka*.
40. rocznica urodzin
- 14 października **DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ**
- 15 października 1900 roku urodziła się **JADWIGA CHAMIEC**, pisarka, autorka książek dla dzieci i młodzieży, m.in. *Trójkolorowa kokarda, Królowna zza gór, Opowieść o Bartnej Sośnie*.
(zm. 1995)
110. rocznica urodzin
15. rocznica śmierci

- 15 październi- 1965 roku urodził się **TOMASZ TROJANOWSKI**, realizator i współautor
nika wielu programów telewizyjnych, autor scenariuszy, słuchowisk radiowych,
felietonów i pełnych humoru książek o zwierzętach dla dzieci, m.in. *Kocie
historie* (Nagroda Literacka im. Kornela Makuszyńskiego), *Wielki powrót,
Uciekinierzy, Włochacz i obce cywilizacje, Dziobaś i inni. Opowiadania
o zwierzętach, Kosmiczne komplikacje.*
45. rocznica urodzin
- 17 październi- 2005 roku zmarła **LUDMIŁA MARJAŃSKA**, poetka, tłumaczka, autorka
nika zbioru wierszy i opowiadań dla dzieci oraz powieści dla młodzieży, m.in.
*Dmuchałowiec, Zakochany zuch, Pierwsze śniegi, pierwsze wiosny, Życie na
własność, To ja, Agata.* (ur. 26 XII 1923)
5. rocznica śmierci
- 19 październi- 1745 roku zmarł **JONATHAN SWIFT**, pisarz, satyryk i poeta angielski,
nika autor znanej powieści *Podróże Guliwera*, która dała mu trwałe miejsce
w literaturze światowej. (ur. 30 XI 1667)
265. rocznica śmierci
- 19 październi- 1905 roku urodziła się **HANNA MORTKOWICZ-OLCZAKOWA**, poetka
nika prozaik, tłumaczka, autorka powieści biograficznych (*Janusz Korczak, Piotr
Michałowski, O Stefanie Żeromskim*) oraz utworów dla dzieci i młodzieży
(*Kolorowe gwiazdy, Różne kolory*). (zm. 3 I 1968)
105. rocznica urodzin
- 23 październi- 1920 roku urodził się **GIANNI RODARI**, poeta i prozaik włoski, autor
nika powieści, opowiadań i baśni dla dzieci, m.in. *Bajki przez telefon, Gelsomino
w kraju kłamczuchów, Historyjki o Alicji, która zawsze wpadała w kłopoty,
Był sobie dwa razy baron Lamberto, czyli Tajemnice wyspy San Giulio.*
90. rocznica urodzin (zm. 15 IV 1980)
30. rocznica śmierci
- 26 październi- 1890 roku zmarł **CARLO COLLODI**, włoski prozaik, publicysta i satyryk,
nika autor opowieści dla dzieci o przygodach drewnianego pajacyka o imieniu
Pinokio. (ur. 24 XI 1826)
120. rocznica śmierci
- 10 listopada **ŚWIATOWY DZIEŃ OCHRONY PRAW DZIECKA**
- 11 listopada **NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI**
- 13 listopada 1850 roku urodził się **ROBERT LOUIS STEVENSON**, pisarz angielski,
autor zbioru wierszy dla dzieci *Czarodziejski ogród wierszy*, powieści
podróżniczo-przygodowych, m.in. *Wyspa skarbów, Porwany za młodu, Czarna
strzala* oraz sensacyjnych opowiadań czytanych także przez młodzież *Doktor
Jekyll i pan Hyde.* (zm. 3 XII 1894)
160. rocznica urodzin

- 23 listopada 1970 roku zmarł **ALF PRØYSEN**, pisarz norweski, kompozytor, autor nowel, ballad i piosenek, światową sławę przyniósł mu cykl książek dla dzieci o małej pani Flakonik. (ur. 23 VII 1914)
40. rocznica śmierci
- 25 listopada **ŚWIATOWY DZIEŃ PLUSZOWEGO MISIA**
- 26 listopada 1855 roku zmarł **ADAM MICKIEWICZ**, największy poeta polski, dramaturg, publicysta i działacz polityczny epoki romantyzmu. Niektóre jego utwory wydawane w oddzielnych wydawnictwach książkowych przeznaczone są dla dzieci, m.in. *Bajki, Pani Twardowska, Powrót taty*. (ur. 24 XII 1798)
155. rocznica śmierci
- 26 listopada 2005 roku zmarła **EMILIA WAŚNIEWSKA**, prozaik, poetka, pedagog, inicjatorka wielu imprez czytelniczych, autorka wierszy, opowiadań i piosenek dla dzieci, m.in. *Kajtek, Mili-lili-lawi, Kiedy słycać ptaki, Pokochać Babę Jagę, Wesole miasteczko, Imię to nie fraszka*. (ur. 20 IX 1954)
5. rocznica śmierci
- 27 listopada 1845 roku urodził się **WALERY PRZYBOROWSKI**, pseud. Zygmunt Lucjan Sulima, powieściopisarz, publicysta, historyk, autor licznych powieści historycznych dla dzieci i młodzieży, m.in. *Bitwa pod Raszynem, Lelum – Polelum, Namioty wezyra, Szwedzi w Warszawie*. (zm. 13 III 1913)
165. rocznica urodzin
- 30 listopada **ANDRZEJKI**
- 1 grudnia **ŚWIATOWY DZIEŃ WALKI Z AIDS**, obchodzony od 1988 r.
- 5 grudnia 1870 roku zmarł **ALEXANDER DUMAS** (ojciec), prozaik i dramaturg francuski, autor cieszących się ogromną popularnością wśród młodzieży powieści historycznych, m.in. *Trzej muszkietierowie, W dwadzieścia lat później, Hrabia Monte Christo*. (ur. 24 VII 1802)
140. rocznica śmierci
- 6 grudnia **MIKOŁAJKI**
- 12 grudnia 1990 roku zmarł **MARIAN ORŁOŃ**, prozaik, autor słuchowisk radiowych i scenariuszy filmów krótkometrażowych oraz opowiadań dla dzieci, m.in. *Pisane łapą, Zwariowane dzieciaki, Powrót na wyspę*. (ur. 23 VII 1932)
20. rocznica śmierci
- 14 grudnia 1975 roku zmarła **STANISŁAWA PLATÓWNA**, prozaik, dziennikarka, autorka powieści dla młodzieży, m.in. *Chłopiec na polnej drodze, Mały wzywa kapitana, Telefon zaufania, Zegnaj, Zorbin!, W myślach, w sercu...* (ur. 14 II 1924)
35. rocznica śmierci
- 19 grudnia 1935 roku urodziła się **EWA PRZYBYLSKA**, prozaik, nauczycielka, autorka utworów dla dzieci i młodzieży, poruszających aktualne problemy współczesnego życia, m.in. *W Dolinie Klonowego Liścia* (nagroda PS IBBY

Książka Roku 1989), *Dzień kolibra* (nagroda PS IBBY Książka Roku 1997), *Dotyk motyla*, *Ptasi instynkt*, *Zapach wiatru*.

75. rocznica urodzin

26 grudnia 1955 roku urodziła się **JOANNA OLECH**, grafik, pisarka i ilustratorka, krytyk literacki, autorka m.in. pełnych żywiołowego humoru książek z życia współczesnej rodziny: *Dynastia Miziołków*, *Gdzie diabeł mówi: Do usług!*, *Pompon w rodzinie Fisiów*.

55. rocznica urodzin

30 grudnia 1865 roku urodził się **RUDYARD KIPLING**, poeta, powieściopisarz i nowelista angielski, laureat literackiej Nagrody Nobla (1907), autor *Księgi dżungli* i *Drugiej księgi dżungli*, które weszły na stałe do lektur młodzieży na całym świecie. (zm. 18 I 1936)

145. rocznica urodzin

30 grudnia 1995 roku zmarła **MARIA KANN**, prozaik, poetka, tłumaczka, autorka utworów dla dzieci i młodzieży, m.in. *Jutro będzie słońce*, *Góra Czterech Wiatrów*, *Koniec i początek świata*. (ur. 11 V 1916)

15. rocznica śmierci

Wykaz źródeł, w oparciu o które opracowano materiały do kalendarium na 2009 rok:

Encyklopedia PWN w trzech tomach 2001-2002; Frycie S., Ziółkowska-Sobecka M.: Leksykon literatury dla dzieci i młodzieży 1999; Latusek A.: Słownik pisarzy polskich 2003; Maślanka J.: Słownik pisarzy świata 2004; Nowy słownik literatury dla dzieci i młodzieży 1984; Słownik literatury dziecięcej i młodzieżowej 2002; Twórcy dzieciom 1990 – 2005. Almanach PS IBBY 2006; Współcześni polscy pisarze i badacze literatury – słownik biobibliograficzny 1994 – 2004 ; WWW.ibby.pl ; WWW.institutksiazki.pl ; WWW.wikipedia.pl .

Oprac. Małgorzata Sierżęga
Dział Instrukcyjno-Metodyczny
WiMBP w Rzeszowie